NN 80/2019 (28.8.2019.), Uredba o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

1669

Na temelju članka 54. stavka 9. i članka 56.a stavka 3., a u vezi s člankom 130. stavkom 14. Zakona o zaštiti prirode (»Narodne novine«, br. 80/13, 15/18 i 14/19), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 22. kolovoza 2019. godine donijela

UREDBU

O EKOLOŠKOJ MREŽI I NADLEŽNOSTIMA JAVNIH USTANOVA ZA UPRAVLJANJE PODRUČJIMA EKOLOŠKE MREŽE

Članak 1.

(1) Ovom Uredbom se utvrđuje popis vrsta i stanišnih tipova čije očuvanje zahtijeva određivanje područja ekološke mreže (referentna lista vrsta i staništa), uključujući i prioritetne divlje vrste te prioritetne prirodne stanišne tipove, stručni kriteriji za određivanje vPOVS-a i POP-a, kriteriji prema kojima Europska komisija vrši procjenu vPOVS-a u smislu značaja za Europsku uniju, način identifikacije te popis vPOVS-a, POVS-a, PPOVS-a i POP-a s pripadajućim ciljnim vrstama, odnosno stanišnim tipovima tih područja, način prikaza granica i kartografski prikaz vPOVS-a, POVS-a, PPOVS-a i POP-a, te način prikaza zonacije svih navedenih područja u odnosu na rasprostranjenost ciljnih vrsta i stanišnih tipova.

(2) Ovom Uredbom utvrđuju se i nadležnosti javnih ustanova koje upravljaju zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže za upravljanje i donošenje planova upravljanja ekološkom mrežom.

Članak 2.

Ovom se Uredbom u pravni poredak Republike Hrvatske prenose:

– Prilozi I., II. i III. Direktive Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (SL L 206, 22. 7. 1992.), kako je zadnje izmijenjena i dopunjena Direktivom Vijeća 2013/17/EU od 13. svibnja 2013. o prilagodbi određenih direktiva u području okoliša zbog pristupanja Republike Hrvatske (SL L 158, 10. 6. 2013.)

– Prilog I. Direktive 2009/147/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenog 2009. godine o očuvanju divljih ptica (kodificirana verzija) (SL L 20, 26. 1. 2010.).

Članak 3.

(1) U smislu ove Uredbe pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

1. *biogeografski seminar* je pregovarački proces kojeg vodi Europska komisija, a kojim se na razini biogeografskih regija za svaki stanišni tip te za svaku divlju vrstu od interesa za Europsku uniju utvrđuje dostatnost izdvojenih vjerojatnih područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (vPOVS) države članice

2. Ministarstvo je tijelo državne uprave nadležno za poslove zaštite prirode

3. *Zakon* je Zakon o zaštiti prirode (»Narodne novine«, br. 80/13, 15/18 i 14/19).

(2) Ostali pojmovi u smislu ove Uredbe imaju jednako značenje kao pojmovi definirani Zakonom.

(3) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 4.

(1) Područje ekološke mreže odabire se na osnovi stručnih kriterija za odabir područja za svaki prirodni stanišni tip i stanište divlje vrste od interesa za Europsku uniju i Republiku Hrvatsku.

(2) Stručni kriteriji za odabir područja ekološke mreže propisani su Prilogom I. ove Uredbe.

(3) Stručni kriteriji iz stavka 2. ovoga članka odnose se na:

– prirodne stanišne tipove od interesa za Europsku uniju, uključujući i prioritetne stanišne tipove zastupljene na teritoriju Republike Hrvatske koji su propisani u Prilogu II. Dijelu 1. ove Uredbe (referentna lista stanišnih tipova)

– staništa divljih vrsta, uključujući i ptice, od interesa za Europsku uniju te prioritetne divlje vrste koje se redovito pojavljuju na teritoriju Republike Hrvatske, a koje su propisane u Prilogu II. Dijelu 2. ove Uredbe (referentna lista ptica i ostalih divljih vrsta).

(4) Ocjena stanja primjenom stručnih kriterija za svaki prirodni stanišni tip i svaku divlju vrstu sastavni je dio baze podataka ekološke mreže koju, zajedno s granicama područja iz članka 9. ove Uredbe, vodi i održava Ministarstvo, a objavljuje se putem mrežnog portala Informacijskog sustava zaštite prirode (Bioportal) kojeg vodi Ministarstvo zajedno s granicama područja iz članka 9. ove Uredbe.

Članak 5.

Ovom Uredbom utvrđuje se popis sljedećih područja ekološke mreže:

– područja očuvanja značajna za ptice (POP) iz Priloga III. Dijela 1. ove Uredbe

– područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS) iz Priloga III. Dijela 2. ove Uredbe

– vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS) iz Priloga III. Dijela 3. ove Uredbe

– posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS) iz Priloga III. Dijela 4. ove Uredbe.

Članak 6.

(1) Podatke o vjerojatnim područjima očuvanja značajnim za vrste i stanišne tipove (vPOVS) i njihov kartografski prikaz Ministarstvo dostavlja Europskoj komisiji radi provedbe Biogeografskog seminara.

(2) Temeljem zaključka Europske komisije utvrđenih tijekom Biogeografskog seminara, Ministarstvo usklađuje podatke o vjerojatnim područjima očuvanja značajnim za vrste i stanišne tipove (vPOVS), a Ministarstvo dostavlja usklađene podatke i kartografski prikaz Europskoj komisiji.

(3) Nakon što Europska komisija uputi Republici Hrvatskoj konačni zaključak o dostatnosti vjerojatnih područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (vPOVS) popis područja objavljuje se u službenom glasilu Europske unije, a datumom objave ona mijenjaju status u područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS).

Članak 7.

Europska komisija utvrđuje dostatnost vjerojatnih područja očuvanja značajnih za vrste i stanišne tipove (vPOVS) u smislu značaja za Europsku uniju prema sljedećim kriterijima:

1. sva vPOVS područja koja je odredila Republika Hrvatska sukladno stručnim kriterijima, a koja sadrže prioritetne prirodne stanišne tipove i/ili vrste smatraju se područjima od značaja za Europsku uniju

2. procjena značaja ostalih vPOVS područja, to jest njihov doprinos održavanju ili ponovnoj uspostavi povoljnog stanja očuvanosti prirodnog stanišnog tipa iz Priloga I. Dijela 1. ove Uredbe ili vrste iz Priloga I. Dijela 2. ove Uredbe i/ili koherentnosti ekološke mreže uzima u obzir sljedeće:

a) relativnu vrijednost područja na nacionalnoj razini

b) geografski smještaj područja u odnosu na migratorne rute vrsta iz Priloga I. Dijela 2. ove Uredbe te pripada li područje neprekinutom ekosustavu smještenom s obje strane jedne ili više unutarnjih granica država članica Europske unije

c) ukupnu površinu područja

d) broj prirodnih stanišnih tipova iz Priloga II. Dijela 1. ove Uredbe i broj vrsta iz Priloga II. Dijela 2. ove Uredbe prisutnih na području

e) globalnu ekološku vrijednost područja za dotične biogeografske regije i/ili za cijelo europsko područje država članica, u pogledu karakterističnog ili jedinstvenog izgleda njegovih obilježja i načina na koji su povezani.

Članak 8.

Područja ekološke mreže iz članka 5. ove Uredbe definirana su sljedećim podacima:

– identifikacijskim brojem

– nazivom

– znanstvenim imenima divljih vrsta ili stanišnih tipova zbog kojih je pojedino područje određeno kao područje ekološke mreže (ciljne vrste i staništa) uz posebno označavanje prioritetnih divljih vrsta ili prioritetnih stanišnih tipova navođenjem oznake »*«,

– kategorijama ciljnih vrsta i stanišnih tipova

– statusom vrste, kod posebnih područja značajnih za očuvanje ptica.

Članak 9.

(1) Granice područja ekološke mreže i njihov položaj u prostoru prikazuju se na publikacijskoj karti iz Priloga IV. ove Uredbe i to kao Dio 1. Područja očuvanja značajna za ptice (POP), Dio 2. Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS), Dio 3. Vjerojatna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (vPOVS) i Dio 4. Posebna područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (PPOVS).

(2) Granice područja ekološke mreže i njihov položaj u prostoru čuva Ministarstvo u digitalnom obliku kao sloj geografskog informacijskog sustava (GIS) te su javno dostupne putem mrežnog portala Informacijskog sustava zaštite prirode (Bioportal) kojeg vodi Ministarstvo.

Članak 10.

Zonaciju u odnosu na rasprostranjenost ciljnih vrsta i stanišnih tipova čuva Ministarstvo u digitalnom obliku kao sloj geografskog informacijskog sustava (GIS) koji je javno dostupan putem mrežnog portala Informacijskog sustava zaštite prirode (Bioportal) kojeg vodi Ministarstvo.

Članak 11.

(1) Područjem ekološke mreže iz članka 5. ove Uredbe upravlja jedna ili više javnih ustanova, odnosno Ministarstvo sukladno nadležnostima utvrđenim u Prilogu V. ove Uredbe. U slučaju kada jednim područjem ekološke mreže upravlja jedna javna ustanova ta javna ustanova nadležna je za cijelo područje ekološke mreže. U slučaju kada jednim područjem ekološke mreže upravljaju dvije ili više javnih ustanova, odnosno javna ustanova i Ministarstvo, nadležnosti u Prilogu V. su utvrđene prema mjesnoj nadležnosti, granicama parka prirode, granicama nacionalnog parka, granicama područja ekološke mreže ili granicama teritorijalnog mora Republike Hrvatske, odnosno mora pod nacionalnom jurisdikcijom.

(2) Prilogom V. ove Uredbe za svako područje ekološke mreže utvrđuje se nadležnost javnih ustanova i Ministarstva za upravljanje i donošenje plana upravljanja tim područjem. Područje ekološke mreže u Prilogu V. navodi se identifikacijskim brojem područja i nazivom područja, a javne ustanove navode se svojim punim službenim nazivom.

Članak 12.

Prilozi I. – V. tiskani su uz ovu Uredbu i njezin su sastavni dio.

Članak 13.

Danom stupanja na snagu ove Uredbe prestaje važiti Uredba o ekološkoj mreži (»Narodne novine«, br. 124/13 i 105/15).

Članak 14.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/18-03/85
Urbroj: 50301-25/27-19-4
Zagreb, 22. kolovoza 2019.

Predsjednik
mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

PRILOG I.

STRUČNI KRITERIJI ZA ODABIR PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE

A. Kriteriji za odabir područja za očuvanje prirodnih stanišnih tipova

a) stupanj zastupljenosti stanišnog tipa na području ekološke mreže

b) površina stanišnog tipa na području ekološke mreže u odnosu na ukupnu površinu tog stanišnog tipa na teritoriju cijele države

c) stupanj očuvanosti strukture i funkcija stanišnog tipa prirodnog staništa te mogućnosti obnove

d) globalna procjena vrijednosti područja ekološke mreže za očuvanje stanišnog tipa.

B. Kriteriji za odabir područja za očuvanje divljih vrsta, osim ptica

a) veličina i gustoća populacije vrsta koje su prisutne na području ekološke mreže u odnosu na populaciju prisutne na teritoriju cijele države

b) stupanj očuvanosti obilježja staništa koja su značajna za vrstu i mogućnosti njihove obnove

c) stupanj izoliranosti populacije koja je prisutna na području ekološke mreže u odnosu na prirodnu rasprostranjenost vrste

d) globalna procjena vrijednosti područja ekološke mreže za očuvanje vrste

e) za široko rasprostranjene životinjske vrste područja odgovaraju mjestima unutar prirodne rasprostranjenosti takvih vrsta u kojima postoje fizički ili biološki čimbenici bitni za njihov život i razmnožavanje. Za široko rasprostranjene vodene vrste područja se predlažu samo gdje postoji područje koje se može jasno odrediti i koje predstavlja fizičke i biološke čimbenike

bitne za njihov život i razmnožavanje.

C. Kriteriji za odabir područja za očuvanje divljih vrsta ptica

Europski IBA kriteriji za odabir područja IBA (Important Bird Areas) u Europi:
http://www.birdlife.org/datazone/info/ibacriteuro

PRILOG II.

Dio 1. – Prirodni stanišni tipovi od interesa za Europsku uniju zastupljeni na teritoriju Republike Hrvatske za koje su izdvojena područja ekološke mreže (referentna lista stanišnih tipova, *prioritetni stanišni tipovi)

Natura kod	Naziv stanišnog tipa na Dodatku I Direktive o staništima	Hrvatski naziv stanišnog tipa	Biogeografska regija – kontinentalna	Biogeografska regija – alpinska	Biogeografska regija – mediteranska	Biogeografska regija – morska mediteranska
1110	Sandbanks which are slightly covered by sea water all the time	Pješčana dna trajno prekrivena morem				x
1120	Posidonia beds (Posidonion *oceanicae)**	Naselja posidonije (Posidonion *oceanicae)**				x
1130	Estuaries	Estuariji			x	
1140	Mudflats and sandflats not covered by seawater at low tide	Muljevita i pješčana dna izložena zraku za vrijeme oseke			x	
1150	Coastal lagoons*	Obalne lagune*			x	
1160	Large shallow inlets and bays	Velike plitke uvale i zaljevi			x	
1170	Reefs	Grebeni				x
1210	Annual vegetation of drift lines	Vegetacija pretežno jednogodišnjih halofita na obalama s organskim nanosima (Cakiletea *maritimae* p.)			x	
1240	Vegetated sea cliffs of the Mediteranean coasts with endemic *Limonium* spp.	Stijene i strmci (klifovi) mediteranskih obala obrasli endemičnim vrstama *Limonium* spp.			x	
1310	*Salicornia* and other annuals colonizing mud and sand	Muljevite obale obrasle vrstama roda *Salicornia* i drugim jednogodišnjim halofitima			x	
1410	Mediteranean salt meadows (Juncetalia *maritimi)*	Mediteranske sitine (Juncetalia *maritimi)*			x	
1420	Mediteranean and thermo-Atlantic halophilous scrubs (Sarcocornetea *fruticosi)*	Mediteranska i termoatlantska vegetacija halofilnih grmova (Sarcocornetea *fruticosi)*			x	
1530	Pannonic salt steppes and salt marshes*	Panonske slane stepe i slane močvare*	x			
2110	Embryonic shifting dunes	Embrionske obalne sipine – prvi stadij stvaranja sipina			x	
2340	Pannonic inland dunes*	Kontinentalne panonske sipine*	x			
3130	Oligotrophic to mesotrophic standing waters with vegetation of the *Littorelletea uniflorae* and/or of the *Isoëto-Nanojuncetea*	Amfibijska staništa *Isoëto-Nanojuncetea*	x	x	x	
3140	Hard oligo-mesotrophic waters with benthic vegetation of *Chara* spp.	Tvrde oligo-mezotrofne vode s dnom obraslim parožinama (Characeae)		x	x	
3150	Natural euthrophic lakes with *Magnopotamion* or *Hydrocharition-type* vegetation	Prirodne eutrofne vode s vegetacijom *Hydrocharition* ili *Magnopotamion*	x	x	x	
3170	Mediteranean temporary ponds*	Mediteranske povremene lokve*			x	
3180	Turloughs*	Povremena krška jezera (Turloughs)*		x	x	
3230	Alpine rivers and their ligneous vegetation with *Myricaria germanica*	Obale planinskih rijeka s *Myricaria germanica*	x			

3260	Water courses of plain to montane levels with the *Ranunculion fluitantis* and *Callitricho-Batrachion* vegetation	Vodni tokovi s vegetacijom *Ranunculion fluitantis* i *Callitricho-Batrachion*	x	x	x	
3270	Rivers with muddy banks with *Chenopodion rubri* p.p. and *Bidention* p.p. vegetation	Rijeke s muljevitim obalama obraslim s *Chenopodion rubri* p.p. i *Bidention* p.p.	x			
32A0	Tufa cascades of karstic rivers of the Dinaric Alps	Sedrene barijere krških rijeka Dinarida	x	x	x	
4030	European dry heaths	Europske suhe vrištine	x	x		
4060	Alpine and Boreal heaths	Planinske i borealne vrištine		x	x	
4070	Bushes with *Pinus mugo* and *Rhododendron hirsutum* (Mugo-Rhododendretum *hirsuti)**	Klekovina bora krivulja (Pinus *mugo)* s dlakavim pjenišnikom (Rhododendron *hirsutum)**		x		
5130	*Juniperus communis* formations on heaths or calcareous grasslands	Sastojine *Juniperus communis* na kiseloj ili bazičnoj podlozi		x	x	
5210	Arborescent matoral with *Juniperus* spp.	Mediteranske makije u kojima dominiraju borovice *Juniperus* spp.			x	
5330	Thermo-Mediteranean and pre-steppe scrub	Termo-mediteranske (stenomediteranske) grmolike formacije s *Euphorbia dendroides*			x	
6110	Rupicolous calcareous or basophilic grasslands of the *Alysso-Sedion albi**	Otvorene kserotermofilne pionirske zajednice na karbonatnom kamenitom tlu*	x	x	x	
6170	Alpine and subalpine calcareous grasslands	Planinski i pretplaninski vapnenački travnjaci		x	x	
6210	Semi-natural dry grasslands and scrubland facies on calcareous substrates (Festuco *Brometalia) (*important* orchid sites)	Suhi kontinentalni travnjaci (Festuco-Brometalia) (*važni lokaliteti za kaćune)	x	x	x	
6220	Pseudo-steppe with grasses and annuals of the *Thero-Brachypodietea**	Eumediteranski travnjaci *Thero-Brachypodietea**			x	
6230	Species-rich *Nardus* grasslands, on siliceous substrates in mountain areas (and submountain areas, in Continental Europe)*	Travnjaci tvrdače (Nardus) bogati vrstama*	x	x	x	
6240	Sub-continental steppic grasslands*	Subpanonski stepski travnjaci (Festucion *vallesiacae)**	x			
6250	Pannonic loess steppic grasslands*	Panonski stepski travnjaci na praporu*	x			
6260	Pannonic sand steppes*	Panonski travnjaci na pijesku*	x			
62A0	Eastern sub-mediteranean dry grasslands (Scorzoneratalia *villosae)*	Istočno submediteranski suhi travnjaci (Scorzoneretalia *villosae)*		x	x	
6410	*Molinia* meadows on calcareous, peaty or clavey-silt-laden soils (Molinion *caeruleae)*	Travnjaci beskoljenke (Molinion *caeruleae)*	x	x		
6420	Mediteranean tall humid grasslands of the *Molinio-Holoschoenion*	Mediteranski visoki vlažni travnjaci *Molinio-Holoschoenion*			x	
6430	Hydrophilous tall herb fringe communities of plains and of the montane to alpine levels	Hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume (Convolvulion *sepii, Filipendulion, Senecion fluviatilis)*	x	x		
6440	Alluvial meadows of river valleys of the Cnidion dubii	Livade *Cnidion dubii*	x			
6510	Lowland hay meadows (Alopecurus *pratensis, Sanguisorba officinalis)*	Nizinske košanice (Alopecurus *pratensis, Sanguisorba officinalis)*	x	x	x	
6520	Mountain hay meadows	Brdske košanice	x	x		
6540	Sub-Mediteranean grasslands of the *Molinio-Hordeion secalini*	Submediteranski travnjaci sveze *Molinio-Hordeion secalini*			x	
7110	Active raised bogs*	Aktivni nadignuti cretovi*	x	x		